

Ikt. sz.: NOB/14-1/2012.

NOB-8/2012.
(NOB-40/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2012. március 27-én, kedden, 10 óra 10 perckor
az Országház földszint 1. számú tanácstermében
megtartott üléséről

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Határozatképesség megállapítása, napirend elfogadása.....	5
Tájékoztató a Magyarság Háza létrejöttéről, működéséről és terveiről	5
<i>Papp-Váry Borbála kommunikációs vezérigazgató-helyettes (Magyarság Háza)</i>	
<i>tájékoztatása.....</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, észrevételek.....</i>	<i>7</i>
<i>Válaszadás, reagálás.....</i>	<i>9</i>
<i>További észrevételek, megjegyzések.....</i>	<i>10</i>
<i>Válaszadás, reagálás.....</i>	<i>12</i>
A Nemzetpolitikai Kutatóintézet megalakulásának és tevékenységének ismertetése	12
<i>Kántor Zoltán igazgató (Nemzetpolitikai Kutatóintézet) tájékoztatása</i>	<i>12</i>
Kérdések, észrevételek, megjegyzések.....	16
<i>Válaszadás, reagálás.....</i>	<i>21</i>
Egyebek	24

Napirendi javaslat

1. **Tájékoztató a Magyarság Háza létrejöttéről, működéséről és terveiről**

Előadó:

Papp-Váry Borbála kommunikációs vezérigazgató-helyettes, Magyarság Háza

2. **A Nemzetpolitikai Kutatóintézet megalakulásának és tevékenységének ismertetése**

Előadó:

Kántor Zoltán igazgató, Nemzetpolitikai Kutatóintézet

3. **Egyebek**

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: **Potápi Árpád János (Fidesz)**, a bizottság elnöke

Dr. Szili Katalin (független), a bizottság alelnöke

Csóti György (Fidesz)

Ékes Ilona (Fidesz)

Szabó Vilmos (MSZP)

Szávay István (Jobbik)

Kalmár Ferenc András (KDNP)

Dr. Stágel Bence (KDNP)

Dr. Dorosz Dávid (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Kovács Ferenc (Fidesz) Csóti Györgynek (Fidesz)

Ékes Ilona (Fidesz) távolléte idejére Potápi Árpád Jánosnak (Fidesz)

Dr. Hoppál Péter (Fidesz) Kalmár Ferenc Andrásnak (KDNP)

Kószegi Zoltán (Fidesz) dr. Stágel Bencének (KDNP)

Meghívottak részéről**Hozzászólók**

Papp-Váry Borbála kommunikációs vezérigazgató-helyettes,
Magyarság Háza

Kántor Zoltán igazgató, Nemzetpolitikai Kutatóintézet

Megjelentek

Rákóczi Krisztián (Nemzetpolitikai Kutatóintézet)

Kovács Eszter (Nemzetpolitikai Kutatóintézet)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 10 perc)

Határozatképesség megállapítása, napirend elfogadása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mindenkit sok szeretettel köszöntök a Nemzeti összetartozás bizottságának mai ülésén. Köszöntöm képviselőtársaimat, meghívott előadóinkat, illetve mindenkit, akik figyelemmel kísérik a munkánkat.

A jegyzőkönyv számára szeretném elmondani a helyettesítéseket: én helyettesítem Ékes Ilona képviselő asszonyt, Kovács Ferenc alelnök urat Csóti György képviselő úr helyettesíti, Hoppál Péter képviselő urat Kalmár Ferenc képviselő úr, Kőszegi Zoltánt pedig Stágel Bence képviselő úr helyettesíti.

Mielőtt az ülést elkezdenénk, engedjék meg, hogy mindenkinek megköszönjem az eddigi, ez évi munkáját, hiszen én 3 hónapra kiestem a munkából. Szeretnék köszönetet mondani két alelnöktársamnak az engem helyettesítő munkájukért, dr. Szili Katalin alelnök asszonynak, illetve dr. Kovács Ferenc alelnök úrnak. Kovács Ferenc képviselő úr, alelnök úr lehet, hogy hamarosan megérkezik, ez még bizonytalan, természetesen neki is szerettem volna megköszönni, de ezt majd máskor megejtem, viszont alelnök asszonynak hadd adjak át egy csokor virágot. *(Virág átadása. - Jelzésre.)*

ELNÖK: Parancsolj!

DR. SZILI KATALIN (független): Mi köszönjük, elnök úr. Nyilvánvaló, pótolni nem tudtuk, legfeljebb helyettesíteni az alelnök úrral együtt. Örülünk, hogy újra itt vagy köztünk, szeretettel köszöntük, és további jó munkát kívánunk!

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm mindenkinek a támogatást, az sms-eket, telefonhívásokat, üzeneteket, minden egyebet, ami igen jólesett, és biztos vagyok benne, hogy a gyógyulásban is segített, hiszen az embernek erre nagyon nagy szüksége van egy olyan helyzetben, mint amilyenben én magam is voltam. Úgyhogy még egyszer köszönetet mondok ezért mindenkinek.

Rátérnénk mai ülésünk napirendi javaslatára. Megkérdezem, hogy a napirendi javaslatához van-e kiegészítése valakinek, ami esetleg az egyebekben nem fér el. *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, nincsen.

Kérem, hogy szavazzunk a napirendi javaslatról. Kik fogadják el? *(Szavazás.)*

Úgy látom, egyhangúlag elfogadtuk a napirendi javaslatot.

Tájékoztató a Magyarság Háza létrejöttéről, működéséről és terveiről

Az első napirendi pontunk egy tájékoztató a Magyarság Háza létrejöttéről, működéséről és terveiről. Előadó: Papp-Váry Borbála kommunikációs vezérigazgató-helyettes asszony, akik sok szeretettel üdvözlök, és meg is kérem, hogy tartsa meg a tájékoztatóját.

Papp-Váry Borbála kommunikációs vezérigazgató-helyettes (Magyarság Háza) tájékoztatása

PAPP-VÁRY BORBÁLIA kommunikációs vezérigazgató-helyettes (Magyarság Háza): Köszönöm szépen, elnök úr.

Tisztelettel köszöntöm önöket, alelnök asszonyt és a képviselő urakat is.

Nagy örömmel fogadtam el ezt a meghívást, hiszen a Magyarság Házával kapcsolatos munkákat és teendőket hosszú hónapok óta készítjük elő, és a legjobb pillanat jött el, hogy önöket is tájékoztassam erről. Egy kis segítséget fogok kérni, hogy ki tudjam vetíteni. *(Elindul a számítógépes vetített prezentáció.)*

Itt rögtön két képet látnak, az egyik a Budai Várban a Szentháromság téren álló Magyarság Háza, majd pedig az egykori Klebelsberg-kastély épülete látható, amelyről beszélni fogok önöknek. Nagyon fontos megemlíteni azt, hogy Magyarország kormánya elhatározta, hogy létrehívjuk a Magyarság Házát, amely egy olyan nemzeti kulturális, közművelődési, oktatás-módszertani központ lesz, ahol a magyar-magyar találkozásokat elősegítjük, továbbá a határon túli és a határon inneni kapcsolatokat építjük, ezzel hozzásegítjük a nemzet tagjait ahhoz, hogy egymást megismerjék, és egy erős, egészséges nemzettudatot alakítsunk ki. Erre kaptunk felkérést a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-ben.

2011. július végével a Várban lévő Szentháromság téri épület 3/5-részből tulajdona a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-hez került, és megkezdtük a működésünket. A társaság központi ügyintézésének a helyszíne lett maga az épület. Korábban ebben az épületben irodák működtek. Itt látják felülnézetből az épületegyüttest. Ez egy több mint 20 ezer m²-es épület, mely elég rossz állapotban van. Ha csak azt említem önöknek, hogy gyakorlatilag a múlt század fordulóján épült az épület, amely akkor Pénzügyminisztériumnak épült, a mai napig nagyobb átalakításon, beruházáson, felújításon nem ment keresztül, tehát korabeli vezetékszerekkel, egyebekkel állunk szemben. Ha az aulába bejönnek, ezt valamikor 2006-ban az egykori Magyar Kultúra Alapítvány székháza felújította, ami egy látványfelújítás volt, egyebekben az épület nagyon komoly felújításra szorul.

A Bethlen Gábor Alapkezelő, amikor megkapta a felkérést arra, hogy a Magyarság Házát alakítsa ki, működtesse, akkor egy az új funkciókhoz illeszkedő megvalósíthatósági tanulmányt készítettünk, amely a következő évekre, 2012-13-14-re meg tudta határozni azt, hogy nagyjából milyen felújításokra, állagmegóvásokra lenne szükségünk, és a funkciókhoz milyen tereket kell kialakítanunk.

Fontos azt tudniuk, hogy Magyarország kormánya szeretné, hogyha ebben a Magyarság Házában nemcsak egy összmagyar találkozó tér alakulna ki, és nem elsősorban a fiatal célcsoportokat szólítanánk meg, hanem egy kiállítás is megvalósulna, egy olyan kiállítás, amely a nemzeti összetartozást, a nemzetet, mint fogalmat járja körbe. Ez egy állandó kiállítás lenne, és ennek a kiállításnak jelenleg zajlanak az előkészületei.

Ezeket a képeket megmutatom önöknek, hogy néz ki a mai épület és az egykori Pénzügyminisztérium épülete, amely a háborús bombázások következtében az eredeti formájában már nem állítható vissza. Ennek két tornya volt, a belső terei is csodálatosan voltak kialakítva, de ma már ezekből vajmi kevés látható az épületben.

Hogy visszatérjek a 2012-es feladatokra, a ház önmagában kevésbé alkalmas a rendezvényi funkciók ellátására is, de jelenleg tartunk rendezvényeket a Magyarság Házában, amely az előbb említett célokat szolgálja. Ezek ingyenes rendezvények, havonta legalább 2-3 olyan rendezvény van, ahol az összmagyarság találkozhat. A múlt héten indítottuk el a „Rejtőzködő Kárpát-medence” sorozatunkat, amelyben a Kárpát-medence egyes tájegységeit bemutatva az ottani kultúrával ismerkedhetnek meg a látogatók. Itt Erdély kincseit mutattuk be először, és a Maros táncegyüttes volt a vendégünk, amely egy kifejezetten fergeteges műsorral ajándékozott meg bennünket. Nemcsak tánctanítás volt, táncház, hanem emellett a tánchagyományok, a történelem alakulásába is betekinthtünk. Ilyen és hasonló rendezvényeket tervezünk és bonyolítunk le.

Szeretnénk továbbá azt, hogy ez a ház alkalmas legyen egyéb olyan rendezvényi funkciók megvalósítására is, amely jelenleg nem teszi alkalmassá az épületet arra, hogy komolyabb rendezvényeket szervezzünk. Szeretnénk kialakítani a földszinten egy kávézót, amely talán az utcai frontra is tudna nyitni, tehát a Szentháromság téri frontra, valamint egy központi ruhatárt és egy ajándékboltot tervezünk kialakítani, hiszen a Várban az az általános meglátásunk, hogy gyakorlatilag a műkincs típusú ajándékboltok lepték el a Várat.

A turisták nagyon nehezen töltenek el időt a Várban, tehát szeretnénk egy kicsit a turistákat is becsalogatni a házba. Jelen pillanatban az a meglátásunk, hogy feljönnek egy

nagyon rövid városnézésre, és gyakorlatilag hosszabb időtöltés nélkül úgy hagyják el a Várat, hogy komolyabb benyomásuk nincs arról, hogy hol is voltak, mit jelent a magyarság, a magyar nemzet. Tehát ez a kiállítás, amely megnyílna, gyakorlatilag a turisták számára, egy átlagos külföldi számára a magyarságról keveset tudva is tájékoztató, ismeretterjesztő céllal nyílna meg. Az idej tervekről tehát ezeket tudom elmondani önök számára a Magyarország Házával kapcsolatban, és mint elmondtam, folyamatosan zajlanak a rendezvényeink.

Ez egy távlati kép a Klebelsberg-kastélyról, amely nem tévesztendő össze a Klebelsberg Kultúrúriával. A kastély jelenleg az MNV Zrt. vagyionkezelésében van, és tárgyalásokat folytatunk az MNV Zrt.-vel erről. Úgy gondoljuk, hogy ennek a kastélynak a funkciója kiválóan kiegészítené a Magyarország Háza funkcióit, hiszen ifjúsági szálláshelyként, pedagógus továbbképző központként tudna működni. Hiszen, ha csak arra gondolunk, hogy a fiatalság a nemzeti összetartozás napján, vagy a Határtalanul! program keretében utazó fiatalság, de akár a vidéki, budapesti diákok, ha egy osztálykirándulás keretében megérkeznek a fővárosba, a Magyarország Háza meglátogatásával egybekötve akár szálláshelyként is tudnák használni ezt az épületet.

A cél az lenne, hogy egy oktatási központ és természetesen egy konferenciaközpont alakuljon itt ki a kastélyban, amely jelen pillanatban borzasztó állapotokat mutat. Ez volt az egykori állapot, és ez a jelenlegi állapot. Gyakorlatilag a felépítménynek, ami most rajta van, nincsen eszmei értéke, csak a telek van nyilvántartva. A kastélyban szeretnénk helyreállítani az egykori kultuszminiszter emlékszobáját is. Így néz ki jelen állapotban a kastély. Gyakorlatilag 2001-ben még használták a kastélyt, azóta egy bő tíz év alatt teljesen enyészetnek indult, úgyhogy a jelenlegi állapotában nem alkalmas sajnos semmire.

Hosszú távon, 2013-ban, amennyiben a megfelelő megvalósíthatósági tanulmány után a magyar kormány el tudja fogadni a terveket, akkor úgy tervezzük, hogy a kastély felújításának is neki lehet állni.

Ennyit szántam mára. Köszönöm a figyelmüket, és ha vannak kérdéseik, azokat szívesen veszem.

Kérdések, észrevételek

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Kérdések következnek. Alelnök asszony!

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen.

Tisztelt Elnök Úr! Képviselőtársaim! Kedves Vendégeink! Nekem nemcsak kérdésem, hanem megjegyzésem is lenne vezérigazgató-helyettes asszonyhoz. Szívvel gratulálok ahhoz, ami itt elindult a kubatúra bővítésében, meg azokban az elképzelésekben, amelyek a kulturális összetartozást mutatják be. Az én kérdésem más irányba terelődne, elsősorban arra, hogy mik azok a funkciók, amikkel még bővíthetnék.

Úgy gondolom, hogyha egy Magyarország Háza létrejön, hiszen ez nem egy tegnap óta dédelgetett álom volt, és akkor, amikor a brüsszeli irodánk létrejött, mindenképpen az volt az elképzelés, hogy kellene Budapesten is egy olyan köldökzsinór, amely a Kárpát-medence és a szórványban élők magyarságát, szervezeteiket összefogja, és olyan szolgáltatásokat biztosít, ami számukra is, ha Budapestre érkeznek, akkor lehetőséget biztosít. Olyan szolgáltatásokra gondolok, ami akár igazgatási, internet-hozzáférési, vagy akár tárgyalások lebonyolításához lehetőséget nyújt.

A kérdésem az irányú, hogy terveznek-e arra vonatkozóan lépéseket, hogy ne csak kulturális, oktatási tevékenységben gondolkodjanak, hanem egyfajta budapesti szolgáltató iroda is legyen az ide érkező civil szervezeteknek, szervezeteknek. Azt gondolom, a kérdésben benne is rejlik az, hogy praktikus lenne egy ilyenfajta szolgáltatással bővíteni,

hogy legalább legyen a hely, ahová érkezhettek, és nem azt mondom, hogy a Határon Túli Magyarok Hivatalát kellene ezzel visszaidézni, de valami hasonló szolgáltatást biztosítani.

A másik kérdés, amire utalni szeretnék, az alapvetően kicsit haza is szól, hiszen Pécssett húsz éve létezik egy magyarok háza. A kérdésem az lenne, tervezik-e azt, hogy esetlegesen olyan fiilálét kapcsoljanak be ebbe, mint amilyen ez a húszéves magyarok háza, amelyik hasonló tevékenységet végez, és ugyanúgy ők már szolgáltatási tevékenységet is végeznek. Tervezik-e, hogy esetlegesen kapcsolatot vesznek fel, vagy akár intézményesítik a kapcsolataikat a pécsi magyarság házával? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Összegyűjtjük a kérdéseket, ha lehet. Csóti György képviselő úr!

CSÓTI GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr.

Van egy kérésem és egy kérdésem. A kérés arra irányulna, hogy egy kicsit bővebb információm legyen a Magyarság Háza tevékenységéről és terveiről, amit írásban, akár elektronikus formában, akár papír alapon megkaphatna a bizottság, a bizottság tagjai, vagy az elnökség, és az elnökség aztán továbbítja a bizottság tagjainak.

Megragadott egy mondat vezérigazgató-helyettes asszony előadásából a kiállítással kapcsolatban, hogy a nemzetet, mint fogalmat járja körbe. Ez egy nagyon sokat sejtető mondat, és ezért egy csomó kérdést inspirált bennem. Ez a kiállítás állandó vagy időszakos kiállítás lesz-e? - ez az első kérdésem. (*Papp-Váry Borbála: Állandó.*) Állandó? Akkor jön a többi kérdés: hol és milyen terjedelemben? Az első emeleten, a folyosón, vagy külön termek lesznek?

Egy hivatkozási pont lehet majd a nemzetről alkotott fogalom megjelenítése akár a külföldi vendégeknek, akár a fiataloknak, iskoláknak? Van-e a nemzet fogalmáról egy olyan definíciójuk, amiből kiindulnak. Van-e leírva, vagy terveznek-e valami olyan definíciót, ami eléggé hiányzik a magyar nemzetpolitikából, egy markáns, határozott nemzetfogalom. Gondolom, nem kell magyaráznom, hogy miért kell nekünk ezt különösen pontosan, precízen meghatározni a 8 országra széttagolt nemzet kérdésében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Kalmár Ferenc András képviselő úr!

KALMÁR FERENC ANDRÁS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr.

Kapcsolódom Szili Katalin alelnök asszony szavaihoz, a felszólalásához, hiszen ennek a Magyarság Házának én már látok nemcsak fiilálékat országon belül, hanem akár az egész világban. Szerintem első lépésben a Kárpát-medencében a Kárpát-medencei magyarság összefogása miatt kellene ezt megtenni, vagy az ő érdekükben, és talán elsősorban megcélozni a volt régióközpontokat; gondolok itt Kolozsvárra, Temesvárra, Marosvásárhelyre, Brassóra például, vagy Kassára, Pozsonyra, és utána aztán tovább is lehetne menni.

Az a tény, hogy ez a ház a Várban van, ez végül is egy szimbólum, hiszen innen irányítottak a középkortól kezdve, gyakorlatilag ezer év alatt innen irányították a magyarságot és a Magyar Királyságot. Ez egy szimbolikus jelenlét is, és szimbolikus házzá is kell, hogy váljon. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Nem látok több jelentkezőt. (*Jelzésre.*) Igen, Szávay képviselő úr.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen.

Tisztelettel üdvözlöm én is önt. Két kérdésem lenne, és bár ebben nem biztos, hogy ön az illetékes, de talán hallhatunk erről valamit, hogy mi a kormányzat szándéka a Magyarok Világszövetségével, illetve a Magyarság Házával, mert szóba került annak idején, hogy az az intézmény is lehetett volna, vagy akár betölthette volna azt a funkciót, amit most a Magyarság Házának szánunk. Ennek persze van sok oka, hogy ez miért nem történt így, nem is ebbe kívánok belemenni, csak hogy ezzel kapcsolatban van-e valamilyen szándék, vélemény, túl azon, hogy mindenképpen szeretném üdvözölni a kezdeményezést, és jó munkát kívánni hozzá.

Ami kérdésem lenne még, hogy mégis most hányan dolgoznak ott, vagy milyen struktúrában, milyen munkatársakkal? - ha erről egy pár mondatot hallhatnánk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Van-e még jelentkező. *(Nincs jelentkező.)* Nincsen.

Akkor vezérigazgató-helyettes asszonynak adnám meg a szót. Tessék!

Válaszadás, reagálás

PAPP-VÁRY BORBÁLIA kommunikációs vezérigazgató-helyettes (Magyarság Háza): Köszönöm szépen.

Visszafelé mennék a kérdésekkel. Szávay képviselő úrnak válaszolom, hogy a Világszövetséggel kapcsolatos kérdések tényleg nem az én kompetenciámba tartoznak, tehát kérem, hogy más fórumon tegye fel a kérdését.

Hányan dolgoznak a Magyarság Házában? A Magyarság Házát jelen pillanatban a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. keretei között működtetjük. A Magyarság Házával kapcsolatos feladatok, munkatársak hozzám tartoznak, a rendezvényszervezési és kultúraszervezési területtel összesen négyen foglalkoznak, a kommunikációval - ami a teljes Bethlen Gábor Alapkezelő kommunikációját is magában rejti - egy ember foglalkozik. Természetesen van még az üzemeltetési rész, amely elég komoly, hiszen a ház jelentős üzemeltetési feladatokat lát el, ott most pontos számot nem tudok mondani, de öt-hat ember foglalkozik vele. Tehát a teljes alapkezelő szervezeti felépítésén belül ezek az emberek megtalálhatók, illetve a műszaki ügyekkel, a műszaki fejlesztési ügyekkel szintén két fő foglalkozik.

Kalmár képviselő úr és Szili alelnök asszony kérdésére: természetesen, mi úgy gondoljuk, a Magyarság Háza egy hálózat kell, hogy legyen. Teljes mértékben osztom képviselő asszony és képviselő úr álláspontját, minden ilyen törekvést, tevékenységet szívesen veszünk, és én szeretném is ezen a fórumon biztatni a jelenlevőket, hogy amennyiben ötletük, javaslatuk van, azt tegyék meg felénk. Úgy gondolom, hogy amint és amennyiben maga a Magyarság Háza központ - idézőjelben - kialakul, és ezeken a jelenlegi feladatokon túl leszünk, akkor biztos, hogy a figyelmünk is egy kicsit jobban ki fog tárulni a Magyarság Háza hálózatépítése iránt, de jelen pillanatban is nagyon szívesen vesszük a kezdeményezéseket. Köszönöm azt is, hogy egyfajta határon túli hálózatépítő- vagy központhelyszíneként javasolja alelnök asszony megfontolni a funkciót. Ezt megfontolás tárgyává fogjuk tenni.

Csóti képviselő úrnak válaszolom - hol fog a kiállítás elhelyezkedni? -, hogy a Magyarság Házának 3/5 részbeni tulajdonosaként a magas földszint területéről van szó. Korábban itt irodák részére kialakított és bérbe adott helyiségek voltak, de jelen pillanatban ez üresen álló terület, mely körülbelül 1600-2000 m². Van egy olyan igény arra is, hogy a jelenlegi első emeleti rendezvénytermet ideiglenesen vonjuk be a kiállítótermekbe, és amikor ott rendezvény nem zajlik, akkor multimédia és egyéb funkciókkal be tudjuk vonni. Tehát összesen körülbelül több mint 3000 m²-ről van szó.

Hogy pontosan a kiállítás miről fog szólni, ezt jelen pillanatban egy előkészítő csapat dolgozza ki. Valóban, arra kapott felkérést a csapat, hogy a nemzeti összetartozást, a

nemzetfogalmat, a nemzet kohéziós összetartó erejét próbálja meg ez a kiállítás megjeleníteni elsősorban a kulturális terület és egyfajta történelmi háttér bemutatásával. Azért nem nyilatkoznék erről, mert a koncepció kidolgozására rendelkezésre áll még idő ahhoz, hogy itt most túl korán ne bocsátkozzak előzetes és aztán esetleg később módosítandó koncepcióba. Ez a koncepciót nekünk a kormány asztalára le kell tennünk két héten belül, úgyhogy utána tudok erről felvilágosítást adni. Valóban, a nemzet fogalmát esetleg érdemes lenne definiálni, én is így gondolom. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.
Alelnök asszony!

További észrevételek, megjegyzések

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen.

Ha vezérigazgató-helyettes asszony megengedi, akkor még két mondatot hadd mondjak! Nem térnék arra ki, hogy volt már, aki a nemzet fogalmát igyekezett megfogalmazni, költőnk, aki azt mondta, hogy egy közös ihlet, amit nyilván lehet röviden és hosszabban is megfogalmazni. De ha már arra bíztatott, hogy ötleteinkkel próbáljuk meg segíteni az önök munkáját, akkor felvetem itt, ami nyilván nem ötletelés, hanem egy régóta dédelgetett elképzelés is, hiszen akkor, amikor még a ciklusváltás előtt erről beszéltünk a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma kereteiben, és a brüsszeli irodát létrehoztuk, akkor az volt a tervünk, hogy jöjjön létre egy olyan centrum, ahol a Kárpát-medence és a szórványban élő magyarság úgymond tájékoztatást, szolgáltató irodát találhat, és akkor van egy olyan központ, ahol gyakorlatilag a számukra elérhető információk is meglesznek.

Azt szeretném kérni és javasolni, hogy esetlegesen abban a kubatúrában ne csak a szimbolikus teret bővítsék, hanem legyen egy olyan hely, ahol szolgáltató funkciót adnak a határon túli magyarság képviselőinek, szervezeteinek. Szerintem ez nyilvánvalóan - azzal együtt, amit Kalmár Ferenc képviselőtársam mondott, hogy ha ezt utána majd bővíteni lehetséges -, szerintem egy hiánypótló dolog lenne, úgyhogy én mindjárt hadd mondjam el ezt az ötletemet.

A másik pedig, amit említettem, a pécsi magyarság háza, ezzel kapcsolatban azt kérem, hogy az ottani vezetőt, Bokor Béla urat fogadja, hiszen ők éppen 20 évesek lesznek ez esztendőben, és rengeteg olyan oktatási, kulturális tevékenységet folytattak, ami azt gondolom, ehelyütt fontos, és talán a jegyzőkönyvben történő megemlékezés a méltatásukat is szolgálja. Azt kérem, fogadja őt, és esetlegesen kapcsolják össze ezeket a közös elképzeléseket, hogy mégis próbáljuk ezt a dolgot is egy csatornába terelni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.
Csóti képviselő úr.

CSÓTI GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm, elnök úr.

Úgy vettem ki vezérigazgató-helyettes szavaiból, hogy ez egy komoly, éppen ezért lenne az a kérésem, hogy akár informális formában, vagy valamilyen módon a Nemzeti összetartozás bizottságát a koncepció kialakításába és a nemzetfogalom meghatározásába vonják be, legyenek kedvesek. Tudom, hogy ez most kormányzati kompetencia, de akár informális úton, konzultatív jelleggel szeretnék hozzátenni a magunk tudását vagy tapasztalatát. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm.
Kalmár képviselő úr!

KALMÁR FERENC ANDRÁS (KDNP): Köszönöm a szót.

Egy mondat erejéig, hogyha tényleg gondolkodnak a hálózatépítésben. Gondolom, ez nem most aktuális, akut kérdés, viszont csak azért mondom, hogy ezt raktározzák el az információk közé, hogy a határon kívül működő egyházaknak például vannak ingatlanjai. Amit én tudok, hogy például a kolozsvári evangélikus egyháznak több ingatlanja van Erdélyben, és nem tud velük mit kezdeni. Nagyvárosokban lévő jó ingatlanok ezek, amit visszakaptak, ezekre lehetne építeni.

ELNÖK: Köszönöm.
Alelnök asszony!

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen.

Egy megjegyzést engedjenek meg képviselőtársaim, elnök úr. Azt hiszem, hogy önmagában az, amit Csóti György képviselő úr felvetett, a nemzet fogalmának meghatározása, lehet, hogy egy jó hívó szó és átvezető is lenne a Nemzetpolitikai Kutatóintézet munkájához, hiszen azt gondolom, hogy inkább nekik és az ő tevékenységükhöz lenne ez testhez álló. Szerintem egy jó kooperációban erre biztos, hogy sikeres kezdeményezés történhet. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Engedjenek meg néhány gondolatot nekem is, hogy kapcsolódjak alelnök asszonyhoz, illetve Csóti György képviselő úrhoz. Hogyha a Nemzetpolitikai Kutatóintézet meghatározza majd ezt a nemzetfogalmat, ez nekünk lehetőséget teremt arra, hogy kritikát mondjunk rá, illetve azt teljesen átrjúk, és esetleg javasoljunk egy másikat helyette.

Az elmúlt 20-22 évben szerintem nem volt olyan kormány, amelyik ne tette volna bele nemzetpolitikai programjába azt, hogy egy magyarság házát - különböző nevekkal - létrehozson, és tudjuk azt, hogy sajnos ez az elképzelés nem sikerült, annál nagyobb öröm számunkra, hogy a tavalyi évben viszont létrejött, és megkezdte a működését. Csak ismételni tudnám azokat a gondolatokat, amelyeket már az előbb többen felvetettek. Valóban így van, ez egy szimbolikus hely, a Vár egyik központi helyén található épületről van szó, és ez a szimbolikus hely gyakorlatilag azt jelképezi, hogy az összmagyarság a szívében található a Magyarország Háza.

Több elképzelés volt annak idején, az elmúlt két évben is arra, hogy hol jöjjön létre ez az intézmény, illetve hol legyen a helye ennek az intézménynek. Azt gondolom, hogy ez volt a legszerencsésebb választás, hiszen már eddig is hasonló funkciót bonyolított le ez az épület, nagy rendezvényeket tartottak benne. Különböző rendezvényekről van szó, illetve egy állandó hely volt, és így azok, akik előzőleg már ismerték ezt az épületet, illetve annak a funkcióját, úgy gondolom, hogy könnyebben tudnak visszajönni, illetve már egy ismert épületről van szó mindenféleképpen.

Nagyon fontos ez az intézmény, magának a Magyarország Házának a létrejötte, hiszen egy hiánypótló funkciót lát el. Valóban így van, ahogy többen említették, egy központi szerepet kell betöltenie, egy hálózat középpontjába kell helyezni ezt az intézményt és magát az épületet is, amely hálózat előbb itt a Kárpát-medencében, majd később a világ magyarságában kell, hogy kiépüljön. Nyilván ennek kezdeményei már nagyon sok helyen megvannak, hasonló funkcióval jöttek létre az emigrációs magyaroknál, illetve a határon túl is intézmények, ezeket kell valahogy jobban, illetve valahogyan beintegrálni a Magyarország Háza funkciójába, működésébe.

Mindenféleképpen csak örülni tudunk annak, hogy ez az intézmény megkezdte a munkáját, örülünk az eddigi sikerekért, és nagyon szurkolunk azért, hogy ki tudják teljesíteni azokat az elképzeléseket, amelyeket önmaguknak megfogalmaztak, illetve amelyek a

kormány elképzeléseiben, a parlament és a mi bizottságunk elképzeléseiben is benne vannak. Azt szeretnénk kérni önöktől, hogy amint lehetséges, egy nem túl távoli időpontban, a bizottság egy látogatást tehessen ebben az intézményben - nyilván nem a jövő hétről van szó -, hogy a helyszínen is tudjunk tájékozódni a terveikről, hogy ott is kaphassunk benyomásokat, ami nagyon fontos lenne számunkra.

Ékes Ilona képviselő asszony!

ÉKES ILONA (Fidesz): Köszönöm, elnök úr.

Egy kérdésem lenne. Józsa Juditnak mindig nagyon nagy sikerű kiállításai voltak augusztus 20-hoz kapcsolódóan, tavaly nem volt, ezért kérdezem, hogy idén lesz-e kiállítás, mert nagyon nagy volt az érdeklődés, és nagyon szép szobrokat láthattunk. Köszönöm.

Válaszadás, reagálás

PAPP-VÁRY BORBÁLIA kommunikációs vezérigazgató-helyettes (Magyarország Háza): Köszönöm szépen.

Először elnök úrnak válaszolnék. Nagy szeretettel várjuk önöket előre egyeztetett időpontban, a Magyarország Házában, amikor megmutatjuk önöket az épületet. Köszönöm a biztató szavakat, és remélem, hogy azokat az elképzeléseket, elvárásokat meg fogjuk tudni valósítani, amelyek mindnyájunk fejében élnek egy magyarság háza és egy magyarság háza hálózat kapcsán.

Ékes képviselő asszony kérdésére válaszolva azt tudom elmondani, hogy igen, valóban, Józsa Judit korábban a Magyar Kultúra Alapítvány székházában tartotta a kiállításait. Amennyiben beintegrálható bármilyen elképzeléseink közé, akkor szeretettel várjuk a továbbiakban is. Köszönöm.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm.

További jó munkát kívánunk! Hogyha van kedve, hallgassa meg a következő tájékoztatót, azt hiszem, sok kérdésben összefüggő jellegű lesz.

PAPP-VÁRY BORBÁLIA kommunikációs vezérigazgató-helyettes (Magyarország Háza): Mindenféleképpen meghallgatom, hiszen a kutatóintézet is a Bethlen Gábor Alapkezelő keretein belül működik, úgyhogy itt maradok, és meghallgatom. Köszönöm.

ELNÖK: Még egyszer köszönöm szépen, és további jó munkát kívánunk!

A Nemzetpolitikai Kutatóintézet megalakulásának és tevékenységének ismertetése

Második napirendi pontunk a Nemzetpolitikai Kutatóintézet megalakulásának és tevékenységének ismertetése, ami szintén egy tájékoztató. Kántor Zoltán igazgató urat üdvözlöm, és megkérem, hogy a tájékoztatót tartsa meg.

Kántor Zoltán igazgató (Nemzetpolitikai Kutatóintézet) tájékoztatása

KÁNTOR ZOLTÁN igazgató (Nemzetpolitikai Kutatóintézet): Jó napot kívánok! Tisztelettel üdvözlök mindenkit, a képviselőket, a szakértőket, a jelenlévőket. Egy pillanat, amíg beteszem a pendrive-ot, és kezdem is az előadást. *(Elindul a számítógépes vetített prezentáció.)*

Még egyszer jó napot kívánok, mindenkit üdvözlök!

Előzményként csak annyit mondanék el, hogy korábban azon kutatók közé tartoztam, akik nemzetpolitikai kérdésekkel foglalkoztak, és ugyancsak azok közé tartoztam, akik folyamatosan állították azt, hogy szükség lenne egy olyan kutatóintézetre, amely professzionálisan, napi szinten nemzetpolitikai kérdésekkel foglalkozik, és a kormányzat számára hasznos, használható anyagokat állít elő. Ilyen megfontolás vezérelte a politikát,

hogy létrehozza, kezdeményezze egy ilyen kutatóintézet létrehozását, és a fő célok közé tartozik, hogy a nemzetpolitika tudományos megalapozását biztosítsa, hivatásszerű, a nemzetpolitika számára hasznos kutatásokat, elemzéseket készítsen, és a nemzetpolitikai stratégia keretében is szerepel egy prioritás, egy ilyen kutatóintézet létrehozása.

Az intézet jellegéről annyit mondanék el, mielőtt azt állítom, hogy az első ilyen jellegű kutatóintézet nemzetpolitikai téren, hogy korábban is vettek részt kutatók politikusokkal együtt konzultációkon, és nagyon sok tanácsot adtak, elemzéseket írtak, de nem napi szinten foglalkoztak ezzel. Tehát ennek következtében ez az intézet egy hibrid intézet, ha megengedik, hogy így nevezzem, a tudomány és a politika mezsgyéjén mozog, és intenzív kapcsolatunk van a közigazgatással, a politikával és a kutatókkal.

Nem fogom az összes feladatunkat felsorolni, csak néhányat választottam ki, és ezek közül is csak néhányat mondok el. Közreműködik a nemzetpolitikai stratégiával összefüggő tevékenységben, nemzetpolitikai területen aktuális kérdésekkel foglalkozó konferenciákat, szemináriumokat kezdeményez, szervez és bonyolít le. Kapcsolatot tart a feladatkörével összefüggő kérdésekben érintett társadalmi szereplőkkel, intézményekkel, a külföldi magyarok társadalmi szervezeteivel, elsősorban kutatóintézetekkel. Javaslatokat dolgoz ki a magyar közösségek helyzetének alakulásával kapcsolatos magyar kormányzati politika alakítására, és figyelemmel kíséri a külföldi magyarokkal foglalkozó szakmai műhelyek, kutatóintézetek tevékenységét.

2011. november 25-én a „Jogsegély a gyakorlatban” című nemzetközi konferencia megrendezése napján mutatkozott be a nyilvánosságnak a kutatóintézet. A kutatóintézet néhány munkatársa már korábban is intenzíven részt vett a Magyar Állandó Értekezleten elfogadott magyar nemzetpolitikai dokumentum, „A nemzetpolitika stratégia kerete” című dokumentum előkészítésében. A kutatóintézet 2012. január 1-jétől a Magyarországi Házában működik.

Munkatársak: kicsi, de annál dinamikusabb kutatóintézet vagyunk, egy igazgató, egy tudományos igazgató, két kutató, egy külsős kutató és egy asszisztensünk van jelenleg.

Kötődések: mint említettem, hibrid intézmény vagyunk, tehát nemcsak a tudomány és politika között, hanem a közigazgatás keretén belül a támogatáspolitikai területén is tevékenykedünk. Mondhatom úgy, hogy egy kettős intézményi kötődésünk van, tehát egyrészt a szakmai felügyeletet a KIM Nemzetpolitikai Államtitkársága gyakorolja, az intézményi keretet pedig a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. adja, és mint említettem, a Magyarországi Házában van a székhelyünk.

Milyen porondon mozgunk? Elsősorban a tudományos szférában, másrészt a közigazgatásban mozgunk, de jelen vagyunk a MÁÉRT és a szakbizottságok ülésein, a KMKF és a munkacsoportok ülésein, a tárcaközi bizottságokban, illetve kapcsolatot tartunk a különböző minisztériumok nemzetpolitikai kérdéseket érintő osztályaival, főosztályaival, illetve a médiában is szerepelünk.

Milyen funkciói vannak az intézetnek? Egészen röviden: kutatási, elemzési, tanácsadási, reprezentációs, oktatási funkció; az utolsó kettő szorosan összefügg a Magyarországi Házával. Egyrészt igyekszünk minél több érdemi konferenciát, háttérmegbeszélést rendezni a Magyarországi Házában, illetve az oktatási funkció keretében is majd megtaláljuk a pontos helyét a kutatóintézetnek.

Ha a tudás felől közelítjük a kérdést, akkor másként vizsgálhatjuk ezeket a funkciókat, mert egyrészt a tudás termelése, másrészt a tudás összegzése a feladatunk. Egy pillanatig sem akarunk úgy tenni, mintha mi találnánk fel, és mi kutatnánk mindent, nagyon sok fontos kisebbségkutatási, külföldi magyarokra vonatkozó kutatási eredmény létezik. A politika az elmúlt húsz évben foglalkozott ezekkel a kérdésekkel, és a különböző, előbb említett bizottságokban, mint ebben a bizottságban is termelődik a tudás, ezeket igyekszünk összegezni és hasznosíthatóbbá tenni.

A következő a tudás lefordítása, tehát egy folyamatos kommunikáció a tudomány, a politika, a közigazgatás között. A tudás megjelenése: konferenciák, tanács, elemzés, tanulmány, tananyag által. A tudás átadásában nagyon nagy szerepet tulajdonítunk az oktatásnak, amiről majd beszélni fogok még.

A kutatás vonatkozásában úgy csoportosítjuk a kutatásokat, hogy vannak saját kutatásaink, tehát olyan kutatások, amelyeket mi kezdeményezünk, és az intézet munkatársai intenzíven részt vesznek benne, de kutatási együttműködésekben is részt veszünk, és megkeressük az általunk legjobbnak ítélt magyarországi és külhoni kutatókat. Folyamatosan követjük a tudományos publikációkat, részt veszünk konferenciákon, és igyekszünk természetesen a források megjelölésével tenni ezt, nem elorozva a tudományos presztízst, de megvizsgálni, hogy hogyan tudjuk azt a tudást hasznosítani.

Az idei évi fókusz az óvodai és iskolaválasztási kutatás - erről a végén részletesebben beszélni fogok -, a választások a szomszédos országokban, ezen belül, mivel különösképpen aktuális, az etnikai pártok szerepe, illetve feltett szándékunk a külhoni magyarság feltérképezése, adatbázisba összegyűjtése, rendszerezése.

A kutatási prioritásokat a KIM Nemzetpolitikai Államtitkárságával közösen állapítjuk meg a nemzetpolitikai stratégia alapján. A kutatás szakmai kritériumok szerint működik, társadalomtudományi módszerekkel. Amikor tanácsot adunk, akkor esetenként túllépjük ezeket a kritériumokat, de a kutatás, a tudás termelése részről nagyon ragaszkodunk, hogy ezek a kutatások bármelyik tudományos fórum előtt megállják a helyüket. Mint említettem már, folyamatos ez a dialógus, és úgy gondolom, megtermékenyítő mindkét fél számára. Én el nem tudom mondani, hogy mennyit tanultam az egy év alatt, amíg a közigazgatásban, a közigazgatás mellett dolgoztam.

Milyen rendezvénytypusaink vannak? Nemzetközi konferenciák: tavaly volt egy, idén lesz kettő, az egyik a kettős állampolgárságról és a külhoni szavazók szavazati jogáról. Minden valószínűség szerint szeptember közepén lesz egy konferenciánk, reméljük, egy nemzetközi, és mint látják, egy szűkebb, Magyarország és a szomszédos országok kutatóit bevonó konferencia. A népszámlálási eredmények, jogsegély, oktatás, ezen belül az óvodai és az elemi iskolaválasztásra összpontosító, illetve, mint ahogy már elhangzott itt, a nemzetfelfogásokról, nemzetfelfogásról szeretnénk egy konferenciát rendezni.

A másik típusba az előadások tartoznak, a szomszédos országok választásai előtt és után, együttműködésben a Külügyi Intézettel; ezek háttérmegebeszélések és nyilvános konferenciák, illetve meghívunk előadókat egy-egy releváns témáról. Természetesen vannak zártkörű megbeszélések, amelyek nem azt mondom, hogy titkosak, hanem előkészítő jellegű megbeszélések, amelyekre meghívunk az adott kérdéshez értő embereket, és velük egyeztetjük a szempontokat.

Nem ismétlem, hogy haladjunk, de saját konferenciáink is vannak, illetve nagyon fontosnak tartjuk, kifejezett prioritásként kezeljük, hogy részt vegyünk mindenféle konferencián, egyrészt azért, hogy a kutatóintézetet megismertessük, másrészt, hogy a szempontjainkat elmondjuk. Így a Politológus Vándorgyűlésen tervezzük a jelenlétünket, a szeptemberi flensburgi nyári egyetemen, a tartui kettős állampolgárságot, anyaországi szerepet érintő konferencián, a kolozsvári, októberben megrendezésre kerülő konferencián, illetve természetesen Tusványoson, és a kisebbeket most nem soroltam. A választáshoz köthető rendezvényeket itt csak felsoroltam, ezt mindannyian tudják ebben a teremben.

A nemzetpolitika oktatása: úgy láttuk a stratégiaalkotás időszakában az államtitkársággal közösen, hogy nagyon fontos lenne bevinni a nemzetpolitika oktatását a közigazgatási alapvizsgába. Nagyon előrehaladott a folyamat, a megbeszélés megvan, készül az anyag, szeptembertől alapvizsga-tananyag lesz a nemzetpolitika. Továbbá tárgyalások folynak a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen annak érdekében, hogy ott is állandóan jelen legyenek a nemzetpolitikai vonatkozású előadások, szemináriumok. Természetesen ez létezik

több helyen, például a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, ahol oktató vagyok, ott ilyen jellegű órák léteznek már.

A tudás megjelenítése: kiadványok, szerkesztés. Tervezzük és meg is valósítjuk, elindítjuk a Nemzetpolitikai Kutatóintézet évkönyve sorozatot, melybe részben a saját írásokat, részben a konferencián elhangzott írásokat fogjuk egybeszerkeszteni. Továbbá előrehaladtak a tárgyalások a kisebbségkutatással foglalkozó, a kisebbségkutatáshoz kapcsolódó Minority Research angol nyelvű folyóirattal, ahol társszerkesztők lennénk, illetve Trócsányi professzor úrral közösen nagyon előrehaladott állapotban van a kettős állampolgárságról, a szavazati jogról szóló angol nyelvű kötet szerkesztése és konferencia. Valószínűleg, ha nem csúszunk, az év végére megjelenik egy ilyen összehasonlító kötet.

A nemzetpolitikát angol nyelven is meg szeretnénk jeleníteni, elsősorban összegyűjtve mindazt, ami eddig íródott, megjelent angol nyelven, hogy aki tájékozódni szeretne ezekről a kérdésekről, az a Magyarság Háza és a kutatóintézet honlapján ezeket megtalálja, és innen tájékozódhasson a legfontosabb dokumentumokról, illetve látom, hogy több külföldi egyetemen a politológiában szerepelnek ilyen nemzetpolitikai kérdések, ehhez is segítséget szeretnénk nyújtani. Milyen termékeket produkál az intézet? Elemzések, kutatások, konferenciák, kronológiák, publikációk, oktatási segédanyagok, előadások.

Most csak néhány szót mondanék arról, hogy hogyan is gondolkodunk. Mint jeleztem, a tudományos eredményeket próbáljuk hasznosítható formára lefordítani, és a nemzetpolitikai stratégia írása közben alakul ki ennek a módszertana, amit próbálunk a gyakorlatba ültetni. Csak egy példát mondok itt az óvodák hírével kapcsolatban, hogy a gyarapodó közösségek gondolatra épül a nemzetpolitikai stratégia kerete, ahol irányokat, cselekvési területeket fogalmaztunk meg. A népszámlálási eredményeknél is látták és tudták már előtte, hogy csökkenni fog a magyarság száma, de mi célul tűztük ki, hogy hogyan is lehet ezt a folyamatot megállítani, esetleg megfordítani. Úgy gondoltuk, hogy amit tenni lehet, hogy minden évben egy-egy oktatási ciklusra összpontosítunk, és így próbáljuk segíteni azt, hogy minél többen iratkozzanak magyar oktatási intézményekbe, mert ez a legbiztosabb útja annak, hogy a magyar identitását megőrizze az illető.

Ezt az ábrát önök közül sokan ismerik, úgyhogy át is ugrok rajta. Itt modelleztük, hogy a nemzetpolitikai stratégia beavatkozási pontjai melyek, az oktatási ciklusváltásokat próbáljuk megcélolni.

A következő nem a kutatóintézet ábrája, hogy az együttműködésből született ábra. (*Mikrofon nélkül.*) Itt csak egészen röviden azt szeretném mutatni, hogy ez itt azt mutatja, hogy ennyi hallgató jár - ha az egészet száz százaléknak vesszük - magyar elemi iskolákba, és ennyien tanulnak magyar nyelven az egyetemen. Látjuk, hogy a kiindulópontnak tekintett száz százalékból ez Kárpátalján 16%, de Erdélyben, Romániában is csak 42%. Úgy gondoljuk, hogy ha az óvodai beiratkozásnál és később az elemi beiratkozásnál megpróbáljuk feljebb tolni ezeket a grafikonokat, akkor ezzel hozzá tudunk járulni, természetesen úgy értem, hogy közösen, a magyar nemzetpolitika, a magyar állam, a helyi magyar szervezetek, a politikai, társadalmi szervezetek, hogy lassítsuk az asszimilációt, és természetesen a későbbiekben talán megfordítsuk.

Itt egy újabb ábrán látható, hogy hány magyar nemzetiségű óvoda van, és ebből hányan járnak magyar óvodai intézménybe. Látjuk, hogy durván 10%-kal kevesebb, tehát ezt a csoportot kell megcélolni, pontosabban a szülőket az óvodák oktatási színvonalának emelésével, hogy minél kevesebb gyereket veszítsünk el, hogy így fogalmazzak. Itt például egy térkép látható. Ha megyékben próbálunk gondolkozni, térképesítve, akkor látható, hogy Temes megyét könnyebb ábrázolni, mint Hargita megyét, és olyan adatokat tettek a térképre a munkatársaink, mint a magyarság lélekszámának alakulása 2002-2011. között, a gyermekszám alakulása, hány óvoda és hány óvodai csoport van, illetve, hogy az oktatási-nevelési támogatást hányan igényelték.

Nagyon fontosnak tartjuk azt, hogy a kormány módosította a státusztörvényt, és most már az óvodások is kapják ezt a támogatást. Terveink szerint alaposabban, részletesebben tovább folytatjuk a feltérképezést, és így az államtitkársággal, a Bethlen Gábor Alappal, a külhoni óvodapedagógusokkal, a MAÉRT oktatási szakbizottságaival közösen, majd mindenkivel konzultálva alakult ki ez az óvodák éve programja, amire 100 millió forintot különített el a kormány a Bethlen Gábor Alapon belül. Bízunk benne, hogy lépésről lépésre, igen, itt már az ember kilép a magára vett tudományos szerepből, és itt már a megoldásokon gondolkodik, hogy mit lehet tenni.

Itt egy régi, általam nagyon kedvelt ábra látható, a Külügyminisztériumban is úgy tudom, ebben a hármas-négyes relációban gondolkodnak, amikor a magyar állam, a külhoni magyarok és a szomszédos állam viszonyát elemezzük. Jelenleg épp elemzés készül a szlovákiai választásokról, ebben a relációban gondolkodunk, és próbáljuk modellezni, hogy mi várható, illetve megfogalmazni, hogy mi tehető, mit tehet a magyar állam annak érdekében, hogy a politikai képviselőt biztosítva legyen.

Ugyancsak néhány régebbi ábrát vágtam be ebbe a prezentációba, és ugyancsak a térképszerű megjelenítés és gondolkodás látható, hogy melyek a jelentős magyar települések. Nem mintha önök számára ezek az adatok nem lennének ismertek, de talán így, egy ábrán még nem látták, és ha ezt lebontjuk, láthatók, hogy melyek a magyar centrumok. Valószínűleg egyfajta stratégiát kell ezekre alakítani, hogy megmaradjon a markáns magyar jelenlét, illetve egészen más stratégia kell a szórványcentrumokra.

Itt egy régebbi ábrát tettem be ismét. Nincs a pendrive-omon, de a laptopomon ott vannak a szlovákiai választások legfrissebb eredményei, és próbáljuk ugyancsak grafikonokkal, táblázatokkal ábrázolva folyamatában nézni, hogy hogyan alakulnak a szavazatok. Itt igazán izgalmas kérdés, hogy ez területi bontásban hogyan néz ki, illetve ezeket összevetni a Romániában már megyei szintű, helyenként települési szintű publikált adatokkal, hogy milyen összefüggések vannak ezek között.

Tehát csak felvillantottam néhány dolgot, de ennél persze szívesebben beszélnek jóval hosszabban, a legszívesebben másfél órás előadást tartanék a nemzetfelfogásokról, lévén az az én kutatási szakterületem, de ebbe most nem vágok bele.

Nagyon szépen köszönöm a figyelmüket, amennyiben vannak kérdések, igyekszem megválaszolni őket.

Kérdések, észrevételek, megjegyzések

ELNÖK: Köszönöm szépen, igazgató úr.

Gyakorlatilag amilyen kérdések nekem az ülésünk előtt megfogalmazódtak, majdnem mindenre választolt, tehát meglehetősen nehéz helyzetben vagyunk, hogyha olyan kérdést akarunk feltenni, ami esetleg az előadásban nem szerepelt volna.

Több slide-on láthattuk azt, hogy a kutatóintézet foglalkozik az idei év választásaival, hiszen a környező országokban mindenhol választásokat tartottak, illetve tartanak 2011-12-ben, és nyilvánvaló, hogy az intézet, illetve ön is említette, hogy elemzéseket készített. Arra vonatkozólag vannak-e kutatásaik, hogy mik várhatók a választások során. Például a szlovák választások előtt készült-e valamilyen munkájuk abból a szempontból, előrejelzésük, hogy mi várható, például az MKP szereplését meg lehetett-e jósolni előre, vagy önök láttak-e ilyet?

Ha ezek a kutatások lezajlanak, akkor nyilvánvaló, hogy önök ezeket ismertetik, illetve, hogyha erre van igény, akkor a nemzetpolitikai államtitkárságon keresztül, vagy akár közvetlenül a kormány számára is eljuttatják. Van-e önöknek, illetve vannak-e olyan kérések önökhöz, hogy egy-egy intézkedés, törvénymódosítás, új törvény elfogadása után a megvalósulás milyen módon, illetve milyen eredményekkel zajlik, és hogyha ezek az eredmények nem pontosan azt hozzák, amit a kormány várt egy-egy intézkedéstől, akkor

önök rá tudnak-e mutatni arra, hogy esetlegesen hogyan kell az intézkedéseket vagy a jogszabályokat módosítani.

Általában, illetve, ahogy néztük, önök egyértelműen azzal foglalkoznak, hogy a magyar nemzetet, mint nemzetet kutatják. Vannak-e arra vonatkozólag elképzeléseik, vagy a jövőben - hiszen novemberben alakult meg ez az intézet - terveznek-e olyan kutatást, kutatásokat, hogy akár a szomszédos nemzetek, vagy általában az európai nemzetek hogyan gondolkodnak rólunk. Az egy dolog, hogy mi hogyan látjuk önmagunkat, illetve hogyan látjuk a határon túli magyarokat vagy ezt a kapcsolatrendszert, de rólunk mit tartanak, és mit gondolnak? Nem ártana szerintem, hogyha a mi fejünkben is sok szempontból rendet tennénk ebből a szempontból, hiszen jobban megértenénk egyes intézkedések okait, hogyha tudnánk, hogy eredetileg mit gondolnak, mit tartanak rólunk.

Egy sor más kérdést is felírtam, ami már elhangzott, például hogy milyen projektek zajlanak most, de ön szinte mindent végigvett ebből a szempontból is.

Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e kérdésük. *(Jelzésre.)* Igen. Szabó Vilmos képviselő úr!

SZABÓ VILMOS (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr.

Tisztelt Igazgató Úr! Tisztelt Bizottság! Magam is, elnök úrhoz hasonlóan azt gondolom, hogy nem igazán kérdéseket kell feltennünk, hanem hozzátennivalónk van, vagy éppen javaslataink lehetnek, megköszönve a tájékoztatását, egyben üdvözölve is ezt az elképzelést, munkát és stratégiát, amelyet fölvezetett, és azt a munkát is, amelyet már eddig is végzett, végeztek.

Magam azt szeretném fölvetni, ami egy fejlesztési és támogatáspolitikai stratégiának az alapozásához jelentene munkát, elemzéseket, támogatást. Ha most arra gondolok, hogy az elmúlt 22 évben a támogatás- és fejlesztéspolitikai a különböző kormányok idején hogyan alakult, nyilván ez is megérne egy elemzést, hiszen mindenkinek megvan a maga értékelése és számvetése arról, amit a saját kormányzása idején csinált, és arról is, amit mások csináltak a másik oldal vagy pártok kormányzása alatt. De ha felülről letekintve valamit tudok mondani, akkor bizony, nagyon sok volt benne az esetlegesség, a hangsúlyeltolódás, és nem igazán állt össze a kormányzati gyakorlatokban egy olyan háttérre támaszkodó fejlesztés- és támogatáspolitikai, amely azt hozta volna, amit mindannyian összességében szeretnénk volna elérni, vagy szeretnénk elérni.

Ebben az értelemben a MÁÉRT-en elfogadott stratégia, amelyet konszenzussal fogadtunk el, egy fontos elem volt, és az is, amit egyébként mi ebben javasoltunk, és el is fogadták, és be is került egy hosszú távú Kárpát-medencei fejlesztési program kidolgozása. Szeretnénk ezt a továbbiakban is, próbálkoztunk a parlament elé is hozni, ez még nem sikerült, de továbbra is azt gondolom, hogy nagyon fontos lenne egy olyan szakértői testületnek a létrehozása, amelyben határon túli, hazai szakértők egyformán, egyaránt benne lennének az egyes régiók képviselőiben, és valóban az egyes régióknak a tényleges helyzetéből indulnának ki. Ebből a szempontból nagyon üdvözlendő és figyelemre méltó, ami szerepel az elképzelések között, amire a fókuszot helyezték 2012-ben, és most már, hogy ezt előadta az igazgató úr, nemcsak a MÁÉRT oktatási és kulturális szaktanárságából is tudom.

Az óvodák éve: ezzel kapcsolatosan elég szűk volt, amit erről elmondott, én bíztatom, hogy csinálják ezt tovább, hiszen valóban fontos lenne, hogy egy valós szükségletekből kiinduló felmérés, elemzés, háttér álljon a politika rendelkezésére, amiből aztán meg tudja alkotni a nemzetpolitikát. Ebből lehetne konszenzust is alakítani, ezt bizottságunk is, a MÁÉRT is el tudná fogadni, és ez adott esetben lehetne a kormányváltásoknál egy kontinuitásnak az alapja, olyan részévé válhatna, ami beépülhetne az egymást követő akár más színű kormányzatok politikájába. Azt gondolom, hogy a bizottság - csatlakozva elnök úrhoz, és gondolom, másokhoz is, akik itt vannak - igényt is tart arra, hogy beszéljünk erről,

és akár lehet olyan is, amikor egy-egy elemet kiválasztunk, és ott egy hosszabb előadásra van módja igazgató úrnak, ha nem is feltétlenül másfél órás, de részletesebben beszél egy-egy dologról, és akkor eszmét cserélhetünk. Gondolom, hogy mindannyian személyesen is örömmel és szívesen adjuk a támogatásunkat ehhez, úgyhogy köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.
Csóti képviselő úr!

CSÓTI GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr.

Nagyon fontosnak tartom azt, amit elnök úr fölvetett, hogy ismerjük meg jobban a szomszédos országok politikai és társadalmi gondolkodását rólunk, hogy hogyan vélekedik egyrészt az adott ország társadalma, talán az értelmiségi körökben és a politika. Ez azért nagyon fontos, mert ahhoz, hogy nemzetpolitikai célkitűzéseinket elérjük, bizonyos empátiával kell rendelkezni, amikor a szomszédos országokkal való kapcsolatot rendezzük, irányítjuk, tervezzük, és ez semmiféle megalkuvást nem jelent, egyszerűen tudnunk kell, hogy miben érzékeny, és hogyan gondolkozik a velünk - idézőjelben - szemben álló, adott esetben pedig ténylegesen szemben álló szomszéd ország.

Azt szeretném megkérdezni, előadásában említette, hogy a médiát, mint porondot, hogy mit jelent ez. Ez egy tudatos médiapolitikát jelent a kutatóintézet részéről, vagy csak spontán megjelenést? Ez azért nagyon fontos, mert ha önök tervezik, hogy hogyan jelenjenek meg a médiában, és erre van egy stratégiájuk, az nagyon-nagyon fontos lenne. Azért is hozom ezt föl, és most továbbfejleszttem ezt a gondolatsort, mert a magyar külpolitikának 120 éves mulasztása egy egészséges, jó nemzetpropaganda kifejtése, gyakorlása. Itt most azt hiszem, erre nincs idő, de érdemes lenne ezzel a kérdéssel külön foglalkozni valamikor a bizottság munkája során, hogy ne másoktól tudják meg, hogy kik vagyunk, és mit akarunk, hanem tőlünk tudják meg.

Most csak egyetlenegy dolgot mondok, hogy 1945-90. között, de még utána is egy amerikai egyetemen, ha valaki bement, és meg akarta nézni, hogy kik ezek a magyarok, mit csinálnak, és hogyan élnek, akkor legtöbbször román vagy cseh forrásmunkákat kapott. Erről én egy könyvet tudnék írni, mert ezzel sokat foglalkoztam a kilencvenes években, ezért kérdem, hogy tervezi-e a kutatóintézet, és ha nem tervezi, akkor javasolnám, hogy tervezze, hogy egy nemzetstratégiai koncepció kidolgozását a kormány asztalára, a Külügyminisztérium asztalára, a nemzetpolitikai államtitkárság asztalára letegyen, hogy foglalkozunk most már ezzel intenzíven, értelmesen, hatékonyan, mert az elmúlt 22 évben voltak erre kísérletek mindjárt az Antall-kormány idejében, de ezek a kísérletek vagy elvetéltek, vagy gyengék, eredménytelenek voltak. Azt hiszem, eljött az idő, hogy ezt most már egy hatékony és egészséges nemzetpropaganda - a szó jó értelmében természetesen - megvalósuljon. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.
Ékes Ilona képviselő asszony!

ÉKES ILONA (Fidesz): Köszönöm szépen.

Egy villanásnyira láttam kivetítve a jogsegélyszolgálatokat. Erről szeretnék bővebben tudni valamit, hogy ez most hogyan áll, lehet-e esetleg segítséget kérni a határon túliak részére. Erről szeretnék hallani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm.
Kalmár képviselő úr!

KALMÁR FERENC ANDRÁS (KDNP): Köszönöm szépen.

Egyből csatlakozom ahhoz, amit Csóti képviselőtársam mondott, ugyanis köztudott, hogy én az első egyetememet Bukarestben végeztem. Fizikus karra jártam, de ennek ellenére a negyedik évben mindenkinek kötelező volt hallgatni egy félév történelmet, ami úgy szólt, hogy a munkásmozgalom történelme, de valójában Románia történelme volt, a román nép történelme. Itt, ezen az előadássorozaton elhangzott, igenis jelen kell lenni minden könyvtárban a román forrásoknak a román nép történelméről, a dáákó-román elméletről, de az is elhangzott, ki van adva a követségeknek, hogy amennyiben találnak magyar forrást, azokat megpróbálni eltüntetni a könyvtárból (*Csóti György: Pontosan így történt.*). Megpróbálni eltüntetni, akár úgy, hogy kikölcsönözni, elvesztettem, nem viszem vissza, és kész, eltűnt. Ez egy sziszifuszi munka volna a magyar állam részéről, viszont meg kell tenni, meg kell csinálni, ezzel abszolút egyetértek, mert Romániában azt láttam, nem számított, hogy ki hal éhen, hányan halnak éhen, de erre mindig volt pénz. Bármilyen helyzet is volt az országban, erre mindig volt pénz.

Visszatérve egy kicsit az intézetre, én felírtam magamnak két dolgot. Az egyik az, hogy egy ilyen intézetnek, amelyik a politikum háttérét biztosítja, vagy kell, hogy biztosítsa, én úgy gondolom, hogy hatástanulmányokat is kellene készítenie készülő törvényjavaslatokról, amelyek ebbe az irányba vágnak, ezeknek a modellezését, vagy ha úgy tetszik, hatástanulmányait el kellene készíteni. Ez egy nagyon fontos feladata volna egy ilyen intézetnek. Továbbá nemcsak követni a politikát, hanem előre is menni, például javaslatokat adni. Ami nekem egy, mondjuk így, szívem csücske, de nem látok megoldást, egy ilyen intézet alkalmas volna valaminek a kitalálásra, ez a szórványmagyarság fogyásának a megállítása például. Születnek különböző politikai műhelyektől javaslatok, de semmi sem elég hatékony. Egy ilyen intézetnek, amelyik ilyesmivel foglalkozik, feladata volna például ilyen jellegű javaslatokat letenni a politikum asztalára. Éppen azon gondolkoztam, hallgatva önöket, hogy óriási dolog, hogy ez a bizottság létrejött, mert máshol hol lehetne beszélni ezekről a dolgokról? A külügyi bizottságban azért benne vagyunk egy páran, de mások a hangsúlyok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót.

Tisztelettel köszöntöm én is igazgató urat. Elöljáróban annyit, hogy mi a magunk részéről, de ezt, azt hiszem, elmondtam annak idején is, hogy üdvözöltük ennek az intézetnek a megalakulását, és biztatólag figyeljük azt a tevékenységet, amit folytatnak. Ezzel együtt is azért egy-két megjegyzést szabadjon tenni, illetve Szabó képviselő úrral ellentétben nekem azért lenne egy-két konkrét kérdésem is.

Egyrészt a magam részéről szeretnék bízni abban, hogy a kormányzat elmúlt másfél évben tett jó szándékú nemzetpolitikai kezdeményezéseinek egyikéhez-másikához hasonlóan nem fog ez az intézet is a nemzeti célok mellett adott esetben kormányzati vagy kormánypártokhoz kötődő politikai célokat is képviselni, illetve ezek érdekében dolgozni. Bízom benne, hogy nem így lesz. Ehhez kapcsolódóan lenne egy kérdésem, egyrészt az, hogy ezek a kutatások, amelyeket önök végeznek, vagy fognak végezni, ezeknek az eredményei minden esetben nyilvánosak-e?

Nehéz ügy, de én szeretném önnel megosztani, egy nagyon csúnya, gonosz dolgot hallottam, ami, én egészen biztos vagyok benne, hogy nem igaz, vagy csak egy rosszindulatú pletyka. Ez arra vonatkozik, hogy egyes vélemények szerint az intézetnek feladata lenne majd a jövőben, hogy a kormány vagy a kormánypártok számára olyan nem nyilvános kutatásokat végezzen, amelyek a környező országokban élő magyarok magyarországi választáson való

részvételére vagy pártpreferenciáira vonatkoznának. Kérem igazgató urat, hogy ezt cáfolja meg, hogy az ilyen híreszteléseknek semmilyen valóságalapja nincs.

A kérdésem az lenne még, hogy a szakmai konzultációkat esetleg külsős szakértőkkel, más szakmai intézetekkel, kikkel és milyen formában, vagy milyen témák mentén kívánják végezni? Illetve felmerült itt az MTA Kisebbségi Kutatóintézete, amely eddig is az önök intézetének a profiljába vágó, vagy ehhez hasonló kutatásokat már folytatott. Ezzel kapcsolatban milyen a viszony egyáltalán, vagy milyen viszonyt terveznek a későbbiekben az MTA Kisebbségi Kutatóintézetével?

Azt említette igazgató úr a rendezvényeken való részvételnél, hogy természetesen Tusványoson jelen lesz az intézet. Én a magam részéről nem feltétlenül érzem, hogy ez miért természetes, de legyen így, viszont azt mondta, hogy a kisebbeket most nem sorolná. Én kíváncsi lennék rá, hogy milyen olyan kisebb rendezvények vannak, amelyeken önök még kívánnak megjelenni.

Az utolsó kérdezőnek néha van egy olyan rossz szerepe, hogy adott esetben egy-két kérdést már előtte elmondanak. Én ezt most nem feltétlenül tartom rossznak, mert akár a jogsegélyszolgálattal, akár a nemzetpolitikai stratégiával kapcsolatban ez csak azt jelenti inkább, hogy egy rugóra jár az agyunk kormánypárti képviselőtársaimmal, úgyhogy ez inkább jó ebből a szempontból, de erre a két kérdésre szeretnék én is ráerősíteni, vagy inkább rákérdezni. A jogsegélyszolgálattal kapcsolatban annyit - ezt Ékes Ilona képviselőtársam már kérdezte -, hogy itt konkrétan kikkel szeretnének majd dolgozni, kik lennének a munkatársak, illetve hogyan, milyen formában kívánják igénybe venni a korábban már hasonló munkát végzett szervezetek segítségét? - gondolok itt akár a Nemzeti Jogvédő Szolgálatra, akár másokra.

Ami pedig a nemzetpolitikai propagandára vonatkozik - azt hiszem, így fogalmazott Csóti képviselőtársam -, én ezt szeretném a magunk részéről szintén roppant nagy nyomattal aláhúzni. Történész hallgatóként, elsőként, amikor forráselemzés szakszemináriumon vettem részt még nagyon régen, akkor megmaradt bennem az az élmény, amikor az oktató azt mesélte, hogy milyen a nyugati egyetemeknek és a nyugati könyvtáraknak a kelet-európai történelemmel való ellátottsága. Oxfordban, a nagy nyugati egyetemeken, Cambridge-ben, illetve Franciaországban is - konkrétan a románokat veséztük egyébként - a legújabb forrásmunkák voltak nagy példányszámban, jó kivitelezésben, miközben ezekben az intézményekben Magyarország történelmét még mindig a tízkötetes, a szocializmus alatt kiadott könyvekből lehetett tanulmányozni. Itt szerintem egy jóval nagyobb ívű koncepcióra, egy egészen nagy ívű koncepcióra van szükség, akár az MTA-val való együttműködésben is. Konkrétan új történelemkönyvekre van szükség, amelyekre nem kell, hogy a kormányzat sajnálja a pénzt, és ezekkel el kell árasztani Nyugat-Európa könyvtárait, az egyetemeiket, nyilván nem azokkal a módszerekkel, amikről tudunk, hogy sajnos léteznek, amit Kalmár képviselő úr is mondott.

Az elmúlt hónapokban is láthattuk azt, hogy a Magyarországot ért különböző támadások kapcsán, vagy akár akkor, amikor kisebbségi ügyekben próbáltak a képviselőink, Kalmár képviselő úr is például különböző, akár európai fórumokon fellépni, hogy mennyire nagy probléma az, hogy a nyugat-európai közvéleménynek hihetetlenül hiányos, vagy adott esetben ferde a tájékozottsága bármiről, ami Kelet-Közép-Európában történik egyáltalán. Erről az egész kisebbségi ügyről egy értelmiségi, sok esetben egy francia vagy egy angol egyetemet végzett értelmiségi nem bírja felfogni, hogy mi a különbség az állampolgárság meg a nemzetiség között, kezdjük csak ezzel a nagyon egyszerű dologgal. Nyilván ez nem olyan kérdés, amit most egy-két mondatban meg lehet válaszolni, de azokhoz a képviselőtársaimhoz szeretnék csatlakozni, akik azt sürgetik, hogy ezzel kapcsolatban egy nagyon komoly elemző, felkészítő munkát kellene azt hiszem, végezni. Bízunk benne, hogy a megfelelő kormányzati források eléggé oda lesznek téve annak érdekében, hogy egyfajta kultúrmissziót el tudjunk

kezdeni Nyugat-Európában akár a tudományos világban, akár a politikum szélesebb körű tájékoztatása érdekében. Én azt hiszem, hogy ez mindenképpen fontos feladata lenne a kutatóintézetnek, úgyhogy a magunk részéről ehhez sok sikert és jó munkát kívánunk önöknek. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Kíván-e még valaki hozzászólni, kérdezni? (*Nincs jelentkező.*) Ha nem, akkor igazgató úrnak adom meg a szót.

Válaszadás, reagálás

KÁNTOR ZOLTÁN igazgató (Nemzetpolitikai Kutatóintézet): Köszönöm szépen az érdemi hozzászólásokat és érdemi kérdéseket, igyekszem az összesre válaszolni, ha netán bármelyiket kifelejténém, kérem, jelezzék, egyiket se kerülném ki.

Kezdem az elnök úr kérdéseivel: előrejelzések a szlovákiai választások kapcsán. Mi külön kutatásokat nem végeztünk, de követtük természetesen a különböző előrejelzéseket, 2-3 három kutatóintézet is felméréseket készített, abból gondolkodtak a Szlovákiához értő munkatársaim. Tehát minden ilyen kutatás elég nagy összeget igényelne, nem hiszem, hogy a közeljövőben mi profikká tudnánk válni a szomszédos országokban a közvélemény-kutatási téren, de persze nagy örömmel végeznénk, vagy végeztetnénk valamilyen együttműködésben.

Kérdezte, hogy vajon monitorizáljuk-e ezeket a programokat. Alig alakultunk meg, de a stratégiában is megjelenik, és feltett szándékunk, hogy folyamatosan vizsgáljunk kell az intézkedéseket, mert nem érdemes olyan programokat, projekteket támogatni, amelyek nem hozzák a várt eredményeket, akkor másban kell gondolkodni. Most az óvoda éve program úgy épül fel, hogy ezt azért követni fogjuk, tehát az elejétől kísérjük egészen a végéig, és nagyon bízunk benne, hogy felmutatható eredmények lesznek.

A kutatásokra vonatkozóan, hogy hogyan gondolkodnak és miről a szomszédos országokban vagy Európában, nagyon boldog lennék, ha ilyen kutatásokat végezhetnénk, elsősorban azért, mert akkor ez azt jelentené, hogy az ennél talán fontosabb kutatásokra sikerül pénzt találni, de én úgy gondolom, legalább 10-20 kutatást kell előtte elvégeznünk. Itt másodforrásokra hivatkozunk, születnek a szomszédos országokban, itt-ott írások, illetve a Limes folyóiratban egy tematikus szám is jelent meg néhány évvel ezelőtt, hogy hogyan gondolkodnak rólunk. Jelenleg nem látok arra anyagi keretet, hogy ezt a kérdést most a közeljövőben vizsgáljuk, bármennyire fontosnak is tartanám. Ezt valahogy másként próbáljuk megtudni, és ez leginkább az olyan eseteknél vizsgálható, amikor a magyar állam valamilyen jelentős nemzetpolitikai lépést tesz, mint volt a státusztvény, a kettős állampolgárságról szóló törvény, a népszavazás, a mostani állampolgársági törvény módosítása, illetve majd a szavazati jog, ilyenkor több kutatás, reflexió jelenik meg Magyarországról, a magyarokhoz való viszonyról. Illetve némi információt tudunk meríteni a szomszédos országokban működő magyar kutatóintézetek munkáiból, amennyiben lesz rá kapacitásunk egy alapszintű elemzést a korábbi munkákból össze tudunk állítani.

Szabó Vilmos képviselő úr felvetéseire: a fejlesztés- és támogatáspolitikai stratégia kapcsán annyit, hogy míg a KIM-mel közeli viszonyban dolgoztam, egy épületben taval, és most is rendszeres a kapcsolat, elsősorban azt tanultam meg, hogy házon belül minden kérdést csontig végiggondolnak. Nem minden kerül természetesen a nyilvánosság elé, nagyon sokszor dönteni kell két rossz vagy két jó verzió közül, én azt látom, hogy minden kérdést, nagyon kényes kérdéseket is érintettünk, érintenek, de nekem nincs mandátumom ezekről beszélni.

Itt van például a támogatáspolitikai elemzése is, halljuk évek óta a különböző oldalak, a különböző kormányok részéről, mindig van valaki a jobb-, baloldalról, bárholnan, és elhangoznak bírálatok. Ismerjük ezeket, néhány ötletet is felvetettünk, megbeszéltük, de a politika dönt. Mi nagyon igyekszünk arra vigyázni, amennyire lehet, habár el kell mondjam, egy nagyon-nagyon kényes területen mozgunk itt, politika és tudomány között, hogy tartani

magunkat ahhoz, amit a tudomány tud, állíthat, de bizonyos kérdésekben a tudomány egyszerűen nem kompetens. Például mondjam azt, hogy az állampolgárság kiterjesztése nem a tudomány kérdése, a tudomány erről nem tud semmit sem mondani. Elemezhetjük az előzményeket, a nemzetfelfogásokat, a következményeket, nagyon sok mindent, csak eldönteni, hogy igen vagy nem, ezekben a kérdésekben nem vagyunk kutatóként kompetenseket, ami nem jelenti, hogy ne gondolkodnánk akár intézetben belül, akár a közigazgatással közösen ezekről a kérdésekről, ne modelleznénk ezeket a dolgokat.

Úgy tudom, hogy komoly gazdaságfejlesztési kérdésekről is folyik a gondolkodás, elsősorban a közigazgatáson belül. Én nem vagyok gazdasági szakértő, egyik munkatársam sem az, de természetesen követjük, igyekszünk követni, igyekszünk jelen lenni minden közigazgatási, tárcaközi bizottsági rendezvényen.

Amit említett, nagyon fontosnak tartom, hogy a régió képviselői is benne legyenek. Igen, én úgy gondolom, hogy megvan a MÁÉRT, a KMKF, sok bizottságban jelen vannak. Mi a kutatói munkában nem törekszünk a reprezentativitásra, hanem azokkal dolgozunk, akik az adott kérdéshez a leginkább értenek, még ha sokszor a reprezentativitás kárára is megy ez, de számunkra nem olyan fontos kritérium.

Óvoda: nagyon örülök, hogy támogatják ezt a projektet, és igyekszünk összegyűjteni minden adatot. Ilyenkor lepődik meg az ember, amikor azt hiszi, hogy a tudományos kutatói szféra mindent megvizsgált már, és ilyenkor derül ki, hogy nem olyan szempontok szerint tette föl a kérdéseket, nem olyan adatokat nézett. Nagyon jó tanulmányok, publikációk születtek, egy rossz szavam nincs a szakmámra, úgymond, a kollégáimra, akik empirikus kérdésekkel foglalkoznak, de amikor a felhasználás szempontjából tesszük fel a kérdést, kiderül, hogy sok mindenre nincs elég adat, és ezeket meg kell szerezni, kutatni kell.

Ugyancsak igen fontos - hogy Csóti György képviselő úrnak mondjam -, az, hogy ismerjük meg az országok gondolkodását rólunk, és - kapcsolódva Potápi elnök úr gondolatához - kifejezett kutatást nem tervezünk, de például a választójogról, a kettős állampolgárságról szóló angol kötetben azt tervezzük, hogy egyrészt a magyar nemzetpolitikát bemutatjuk, ezt lebontva részterületekre, és a nemzetfelfogásról, az állampolgársági törvény születéséről általában írunk, a magyar állam anyaországi politikájáról pedig a szomszédos országok kutatóit kérjük fel, hogy a saját országukról ők írjanak.

Lényegében itt arra szeretnénk rávilágítani, hogy minden állam folytat ilyenfajta nemzetpolitikát, és egész biztos, hogy érinteni fogják a román-magyar, szlovák-magyar relációt is, és valamit kiolvashatunk belőle. Tehát így végezzük, ez az egyik lépés, hogy jobban megismertessük ezt. Egyébként el kell mondjam - itt reflektálnék Szávay képviselő úrra is -, nem veszi be senki az olcsó nemzetpropagandát külföldön. Úgy gondolom, hogy a magyar nemzetpolitika a belső viták ellenére vállalható, gyakorló európai uniós országokban létező elveket követ, és erre szeretnénk mi rávilágítani.

Csak megjegyzem itt, és nem a dicsekvés helye akar ez lenni, korábban két kötetet is kiadtunk a státustörvénnyel kapcsolatban japán partnereinkkel, és azóta is ezeket a köteteket idézik, mert a legkomplexebb gyűjtemény a státustörvényről. Ezek vegyes szemléletű írások, de el lehet érni, tananyag volt, nagyon sok helyen még mindig az, csak már elavult egy picit a kérdés, ezt kell felfrissíteni. Jelezni szeretném - nem a mi munkánk -, hogy az MTA Kisebbségkutató Intézete közösen a Külügyi Intézettel, az ottani Atlantic Kiadó több angol nyelvű kötetet is kiadott, és nagyon gondolkodunk azon, hogyan tehetnénk ezeket hozzáférhetővé. Nem a saját honlapunkon akarjuk tárolni, szeretnénk egy linkgyűjteményt, hogy akit érdekel a romániai magyarság angolul, az elolvashassa, akit érdekel a magyar nemzetpolitika angolul, itt a kutatóintézet honlapján a linkek által megtalálja ezeket.

Gondolom, itt közös feladatunk, több minisztérium, kutatóintézet feladata, hogyan lehet ezt úgymond még jobban a nemzetközi porondon bemutatni. Ezt a célt szolgálja, hogy személy szerint én, de munkatársaimat is arra ösztönözöm, hogy vállaljunk be nemzetközi

előadásokat, menjünk nyári egyetemre, konferenciákra, és mi is legyünk ott. Megint a románokat említhetem én is, a román kollégák nagyon jól beszélnek angolul, felkészültek, és mindenhol ott vannak. Külön programot kellene arra indítani, hogy minél több szöveget fordítsunk angolra, így például nagyon hasznos - hallom vissza időnként - a nemzetpolitikai államtitkárság stratégiai főosztályán készült heti angol nyelvű sajtófigyelő.

A jogsegélyszolgálatról nagyon keveset tudok mondani, mindössze annyit, hogy az államtitkársággal közösen részt vettünk abban a fázisban, hogy ezekről a kérdésekről gondolkodjunk részben a konferencián, részben, hogy ez hogyan valósítható meg. A program, elképzelés néhány elemét ismerem, de teljességében nem látom át a jogsegély kérdéskörét. Lehet, hogy az előadás előtt tájékozódnom kellett volna ezekről a részletekről, de a mi kompetenciánk körülbelül addig tartott, hogy ezekről gondolkodjunk, illetve hogy a nyelvi jogok gyakorlásával is összefüggő konferenciát tervezünk rendezni még az idei évben.

Tudom, hogy nagyon hosszú, de a kérdéseket nem tudom rövidebben megválaszolni, de igyekszem.

Háttér tanulmányok, modellezés: igen, nagyon sok kérdést modelleztünk, ott vannak akár feljegyzés formájában, akár néhány oldalas anyag formájában az államtitkárságon, melyben különböző kérdésekről fejtettük ki, vagy korábban tanácsadóként én fejtettem ki a nézeteimet. Úgy gondolom, itt a politika dönt ezekről a kérdésekről, a politika veszi figyelembe ezeket a kérdéseket, tehát nem szeretnék - úgymond - túllépni azokon a kérdéseken, és olyan kérdésekről is beszélni, amelyek nem tartoznak az én vagy a mi kutatói kompetenciánkba annak ellenére, hogy nagy a kísértés, és miért ne lenne, minden kérdéstről van magánvéleményem, csak most nem tehet meg, hogy én a magánvéleményemet mondjam el.

A média-megjelenéssel kapcsolatban úgy gondoljuk, hogy elsősorban konferenciák és rendezvények után szeretnénk megjeleni, kifejezetten a tudományos vonatkozású kérdésekben. Természetesen kutatóintézetünk két munkatársát rendszeresen hívják a médiába, tehát igyekszünk jelen lenni, és igyekszünk úgy az intézetet, mint ezt a fajta gondolkodást is megjeleníteni. Nem vadásszuk a média-megjelenést, ilyen értelemben nincs erre egy stratégiánk, de lehetséges, hogy beszélnünk kell róla, és itt fölmerült a Magyarország Házával a Bethlen Gábor Alapon belül ez a közös fellépés.

Szávay István képviselő úrnak köszönöm a pozitív mondatait. Én megnyugtatón a magam részéről, hogy nem tervezünk ilyen kutatásokat. Olyan kutatásokat végeznek - én is olvastam, mint ön is, és itt mindenki - a külhoni főleg magyar kutatóintézetek arról, hogy mi is a belső preferencia. Én bízom abban, hogy mint kutatóintézet, mint talán jó kapcsolatokkal rendelkező államtitkárság, vagy bármilyen forrás által hozzájuthatunk részletesebb adatokhoz. Mint kutatóintézet kevésbé érdekel a választási eredmény, de természetesen tudom, hogy a politikát ez hogyan érdekelné. Minket azokat az összefüggések érdekelnek, hogy mitől változik, mondjuk a magyar választók preferenciája, ami továbbvezet az etnikai pártok nagyon is súlyos kérdéséhez.

Politikai célok: alárendeltek vagyunk az államtitkárságnak, ezzel a tudattal vállaltam el ezt a feladatot. Tehát valamilyen formában szoros az együttműködés, valamilyen formában mi elsősorban az államtitkárságnak adunk információkat, de párhuzamosan a tágabb nyilvánosság előtt is megjelenünk, viszont az államtitkárságra bízom, hogy azokkal az elsősorban nekik készülő információkkal mit csinál, és hogyan használja fel ezeket.

Szakmai konzultációk: elképzelhető, hogy ki kell alakítsunk egy reprezentatívabb kört, de amikor például óvodapedagógusokat hívtunk meg, és szerintem a két legfontosabb rendezvényünk a külhoni óvodapedagógusokkal volt, az államtitkárság munkatársai és külhoni pedagógus szervezetek ajánlottak embereket, őket hívtuk meg elsősorban, és még a közigazgatásból vettek néhányan részt, de egyetlen politikai pártot sem hívtunk meg. Az MTA Kisebbségkutató Intézetével, a kutatókkal van kapcsolat, Tóth Ágnes igazgató

asszonnyal régóta beszélünk már arról, hogy le kellene ülnünk, és az együttműködés formáit megvalósítani, vagy megtalálni. Mi úgy tekintünk magunkra, hogy minden létező tudást fel szeretnénk használni úgy, hogy nem lenyúlni a tudományos eredményeket vagy azok prezentációját.

Tusványost itt csak azért említettem meg, mert régen rendszeresen jártam Tusványosra, és összefutottam az egyik szervezővel, aki nekem '82 óta régóta ismerősöm, mondtam neki, hogy ugye, meghív Tusványosra, és azt mondta, hogy igen. Tehát ez így alakult, de amúgy is, gondolom, ha nem hívnának meg - még nem kaptam meg a hivatalos meghívót -, akkor a kutatóintézet munkatársainak ott kell lenni akár magánszemélyként is, nem hivatalos előadóként látni, érezni, hogy mi történik.

Talán minden kérdésre, talán kielégítő választ is adtam, de amennyiben nem, kérem, tegyék fel újra, és kényszerítsenek, hogy fókuszáljak, de szándékosan egyetlen kérdést sem hagytam ki.

ELNÖK: Köszönöm szépen, igazgató úr, a rendkívül részletes és sok szempontból időszerű tájékoztatóját. Nem tudom, maradt-e még valakiben kérdés esetleg? *(Nincs jelentkező.)* Nem.

Köszönjük szépen még egyszer. Jó munkát kívánunk! Nagyon reméljük, hogy fogjuk tudni használni a kutatási eredményeiket, illetve én azt gondolom, hogy sok szempontból ennek a bizottságnak együtt kell dolgoznia a kutatóintézettel.

KÁNTOR ZOLTÁN igazgató (Nemzetpolitikai Kutatóintézet): Mi is így gondoljuk, és köszönöm szépen a meghívást.

ELNÖK: Mi köszönjük, hogy eljött.

Egyebek

Tisztelt Képviselőtársaim! Egyebek között két dologról kellene gyorsan szót ejtenünk. A következő héten április 2-ra kellene egy bizottsági ülést összehoznunk, ami egy hétfői nap. A nemzetiségek napjáról szóló törvényjavaslathoz Szávay képviselőtársunk két módosító indítványt adott be, melyeket a bizottságnak meg kellene néznie, illetve két hét múlva lesz a kihelyezett ülésünk Topolyán, és ehhez kapcsolódóan Szerbiáról, illetve a Vajdaságról, a Délvidék múltjáról, jelenéről, történetéről, társadalmi helyzetéről stb., egy-egy előadást hallgatnánk meg. A jövő hétre más téma nincsen tervezve, a módosítókat hétfőn viszont meg kell tárgyalni, ezért úgy gondoltam, jó lenne, ha hétfőre hívnánk össze a bizottsági ülést. Pontos időpontját ennek nem tudom megmondani, valószínű, hogy hétfő 10 óra. Nem kell hosszú bizottsági ülésre számítani, szerintem maximum egyórás, hogy ezért kedden vagy szerdán külön ne kelljen összeülnünk. *(Csóti György: Hétfő 10 óra? Jól értettem?)*

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Elnök Úr! Nem lenne jó úgy, ahogy a múltkor csináltuk, hogy negyed egykor kezdünk, valamikor az ülés előtt, ha már ilyen rövid a téma?

ELNÖK: Nem biztos, hogy lemegy a tájékoztató. Legyen dél? *(Szávay István: Még mindig jobb, mint a 10 óra. - Ékes Ilona: Jó.)* Akkor előreláthatólag 12 órakor lesz a bizottsági ülés.

A másik, hogy a kihelyezett bizottsági ülésünk Topolya. A csütörtöki nap nem tartható, időpontot kellene módosítanunk április 11-re, szerdára. Megkérdezem a bizottság tagjait, hogy ez előreláthatólag kinek nem jó. *(Nincs jelentkező.)* Ilyen nincsen. Akkor úgy vesszük, hogy mindenkinek jó. Tehát szerdán lesz. A pontos programtervezetet megkapták, illetve majd hogyha valamilyen módosítás lesz abban, azt természetesen fogjuk közölni.

Előreláthatólag $\frac{3}{4}$ 6-kor van a találkozó itt Budapesten, és innen lesz az indulás. Akik útközben szeretnének beszállni a buszba, azok majd fogják jelezni, az egyeztetésre még van két hét. A lényeg az, hogy Topolyára mindenki érkezzen meg $\frac{3}{4}$ 10-re, illetve 9 óra 40-re. A programok előreláthatólag 18 óra 30 percig tartanak Szabadkán, és késő esti budapesti visszaérkezésre számíthatunk.

Egyebekben szeretne-e még valaki valamit? Alelnök asszony!

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen, elnök úr.

Csak jelezni szeretném, hogy én a 2-i ülésről elfoglaltságom miatt távol leszek.

A másik, hogy egy kedves feladatomban teszek eleget: 1967. március 28-án történt egy dolog, amire szeretnék emlékezni. Elnök úr akkor született, és holnap tölti be a 45. születésnapját. Én ezt az ülés elején nem tettem meg, de engedje meg, hogy szívből köszöntsük. Ilyenkor azt szoktam kívánni, hogy vas akaratot, ezüst haját és arany lakodalmat érjen meg. Azt hiszem, hogy ez a legszebb kívánság, ami lehet, úgyhogy bizottságunk nevében köszöntjük önt, és jó erőt, egészséget kívánunk!

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Azt hittem, hogy II. Rákóczi Ferenc születésnapjára emlékezünk, neki viszont ma van. *(Derültség.)*

Köszönöm szépen mindenkinek, és további jó munkát kívánok! Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 55 perc)

Potápi Árpád János
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezető: Bihariné Zsebők Erika